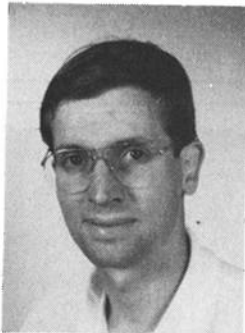

Overhoven

20e jaargang - no.3- april 1994

IN GESPREK MET ...

GABIE EN BERT HARMS

In de Pater Chevalierstraat op huisnummer 16 wonen Gabie en Bert Harms, samen met hun twee zonen Robbert en Bas. Aan Gabie is nu duidelijk te zien dat nummer drie zich aankondigt. Het doel van ons bezoek is om hen te laten vertellen over hun verblijf in Afrika als arts.

Vertel eens iets in het kort over jullie jeugd?

Gabie: Ik ben in 1961 in Gouda geboren. Op jonge leeftijd verhuisde ik met mijn ouders naar Heerlen. Toen mijn vader leraar werd, gingen wij in Bunde wonen. In Maastricht volgde ik de Atheneum B opleiding. Na mijn diploma vertrok ik naar Nijmegen voor de opleiding geneeskunde. In 1986 studeerde ik hier af. Een jaar eerder had ik in Helmond in het ziekenhuis Bert leren kennen.

Bert: Geboren in 1957 in Blokzijl. Na een paar jaar werd mijn vader beroepen - zo noemt men een overplaatsing van een dominee - in Eindhoven. Hier haalde ik mijn gymnasium B diploma, waarna ik in Utrecht geneeskunde ging studeren. Tijdens de studie heb ik een paar jaar gezworven. Zo was ik tabakspulker in Canada, druivenplukker in Frankrijk en

knecht op een boerderij in Noorwegen.

In 1983 studeerde ik toch af, waarna ik gedurende twee maanden in en lepra-ziekenhuis in India stage ging lopen. Na terugkomst in Nederland heb ik een jaar in Heemskerk op chirurgie gewerkt.

In 1985 vertrok ik naar Helmond; in het ziekenhuis daar heb ik Gabie leren kennen.

Ik speelde al jaren met de gedachte om in Afrika te gaan werken. Ik vond dat het tijd werd deze plannen gestalte te gaan geven. Ik vertrok naar Antwerpen voor een zgn. tropenopleiding. Na deze opleiding, die een half jaar in beslag nam, vertrok ik naar Amsterdam. Ik kwam hier terecht op de afdeling hartchirurgie.

Gabie: Samen zijn wij naar Amsterdam getrokken. Bert is er een jaar gaan werken. Hij moest op mij wachten, alvorens wij naar Afrika zouden kunnen vertrekken, want ik moest mijn voorbereiding nog treffen.

Na mijn afstuderen heb ik een half jaar stage gelopen bij de kindergeneeskunde, waarna ik de nationale tropencursus in Amsterdam volgde. In april 1987 zijn wij getrouwd en op 10 september 1987 vertrokken wij naar Zambia.

Waarom wilden jullie naar Afrika?

Bert: Tijdens mijn studie wist ik al, dat Afrika het doel van mijn opleiding was.

Gabie: Ik ging met Bert mee met het doel om de mensen te helpen. Na een paar maanden merkte ik echter dat het een illusie was. De kinderen bleven ondanks hulp met bosjes sterven; alleen met artsen los je de problemen daar niet op. Je moet daar structureel een oplossing voor zoeken via bijvoorbeeld onderwijs, waterhuishouding, enz.

Bert: Mijn instelling was: help die mensen, help die kinderen, ondanks het gegeven dat velen na enkele maanden toch zullen sterven.

Hoe moet ik mij de werkzaamheden in een ziekenhuis in Zambia voorstellen?

Bert: Wij werkten in een missieziekenhuis, waar de Memisa voor artsen zorgt. Het ziekenhuis lag in het binnenland in de

WAARBORG
VOOR KWALITEIT

ad
Pfenninge
SCHILDERSBEDRIJF B.V.
RIJKSWEG NOORD 188 SITTARD - TEL. 046-512434

**Slijterij
Gilissen-Nohlmans**

Rijksweg Noord 235
6136 AB Sittard
Telefoon 046-512362

Een reis om de wereld begint
om de hoek.

Een rondreis door Turkije?
Een weekje skiën in
Zwitserland? Drie weken
Verre Oosten? Of een luier-
vakantie op Gran Canaria of
een weekendje eruit?
Pak uw koffers maar vast in.
Want bij de Rabobank,
het grootste reisbureau van Nederland, liggen nu
de nieuwste reisprogramma's en de Leukste
Vakantie Krant voor u klaar.
Vol met vakantie-ideeën.

De nieuwe
reisprogramma's
liggen klaar
bij uw Rabobank

En als u straks uw keuze hebt
gemaakt (het zal overigens niet
gemakkelijk zijn want er zijn
ongelooflijk veel nieuwe
bestemmingen), dan kunt u
meteen ook al die andere
vakantiezaken bij ons regelen.
Zoals vreemde valuta
en verzekeringen
bijvoorbeeld. Da's wel zo handig. Kortom: waar u
ook naar toe wilt, loop eerst eens binnen bij de
Rabobank bij u in de buurt. **Rabobank**

Rabobank. Aangenaam.

Kantoren:

Tempelplein 15	Sittard	tel. 59 27 27	Tunnelstraat 95	Sittard	tel. 59 27 85
Broeksittarderweg 154	Sittard	tel. 59 27 70	Raadhuisstraat 3	Limbricht	tel. 59 27 65

savanne op vier uur autorijden van het districtsziekenhuis. Wij werkten overdag zes uur; tussen 12.00 uur en 15.00 uur kon je door de hitte geen arbeid verrichten. Het ziekenhuis had 120 bedden met voornamelijk lepra- en t.b.c.-patiënten. Een van ons had altijd dienst.

Welke werkzaamheden deden jullie in het ziekenhuis?

Gabie: Laat ik voorop stellen: wij waren de enige artsen. Ik hield mij voornamelijk bezig met de kindergeneeskunde en Bert verrichtte de operaties.

Bert: Ik ben dan wel geen chirurg, maar wat je kunt doen, dat doe je. Ik deed keizersneden, liesbreuken, abscessen en bepaalde kleine buikoperaties. Ik deed alle soorten werk die binnen de middelen en mijn kennisgebied vielen. Je moest wel veel eigenhandig doen, want doorverwijzen naar het districtsziekenhuis kwam er bijna nooit van. Op de eerste plaats wilden de mensen niet, gezien de grote reisafstand, en op de tweede plaats was de outillage en kennis daar niet veel beter dan in ons ziekenhuis.

Gabie: De vraag naar hulp was groot, het aanbod was beperkt door de kennis, maar vooral ook door de zeer beperkte middelen die ons ten dienste stonden. Er was geen mogelijkheid voor een goede narcose; problemen ontstonden bij operaties boven het middenrif. Je moest de patiënten dan inspuiten met een middel waardoor ze totaal verstijfden; probeer op deze manier maar eens te opereren.

Ons huisje in Zambia

Waar woonden jullie?

Gabie: Op het ziekenhuisterrein in een huisje, dat vanzelfsprekend niet van alle gemakken was voorzien.

Zo hadden wij bijvoorbeeld alleen maar stroom tussen 19.00 uur en 22.00 uur. Trouwens het ziekenhuis had ook maar een paar uur stroom per dag, dit om de generator te beschermen. Als je 's nachts moest opereren moest je pater-technicus door de zusters laten wekken om de generator op te starten. Vaak was die echter stuk en bij bevallingen achtte de pater het niet nodig om voor elektrisch licht te zorgen. Ik heb talloze bevallingen gedaan met mijn hoofd tussen twee olielampen. Water kwam meestal wel uit de kraan, maar werd ongezuiverd uit het plaatselijke beekje opgepompt en gedistribueerd.

Wat deden jullie in je vrije tijd?

Bert: Een spelletje kaarten onder het genot van een biertje. Ook veel lezen. Wij hadden zelf een auto moeten kopen voor fl. 20.000,00 die je voor een premie van fl. 2.000,00 per jaar alleen maar in Engeland kon verzekeren. Voor onze boodschappen gingen wij een keer per maand naar Livingstone. Het inheemse eten was voor ons moeilijk te verdragen. Er was trouwens weinig eten te krijgen in onze nederzetting. Een keer

per week werd het enige winkeltje bevoorrad.

Gabie: Bier, enz, moest je op de zwarte markt kopen. Wij hadden een eigen groentetuin; Bert moest veel hout kappen voor onze houtkachel waarin ik brood bakte. Later kregen wij via mijn moeder een gasfornuis (butagas). Wij maakten zelfs onze eigen wijn.

Wat hebben jullie van je verblijf in Afrika geleerd?

Gabie: Wij hebben het contract van drie jaar niet uitgediend; ik kon het niet langer aan. Ik heb leren relativeren.

Bert: Afrika ligt bij ons gevoelig; ik ben van mening dat je daar veel en goed werk kunt verrichten; iedereen die ik kon helpen was er een.

Gabie: Het is frustrerend; het is dweilen met de kraan open. Nu help ik een kind en over een maand is het terug en over twee maanden is het dood.

Bert: Volwassenen, met name mannen, hebben steeds voorrang. Zij krijgen het beste eten; de kinderen volgen op grote afstand.

Gabie: Dit vind ik allemaal zo oneerlijk.

Bert: Als kinderen sterk genoeg zijn, dan redden zij het; zo niet, dan sterven ze.

Een Afrikaan zegt: veel kinderen, dan blijven er een paar over en die kunnen later voor ons zorgen.

Moeder heeft geen tijd voor de kinderen: zij ploegt, zaait en oogst (met kind op de rug).

Vader drijft handel, hij zorgt voor de verkoop.

Een man heeft vaak meerdere vrouwen, dus die vrouwen moeten de kinderen onderhouden.

Gabie: Het is een heel andere cultuur; je kan en mag het die mensen niet kwalijk nemen.

Wanneer en waarom kwamen jullie terug naar Nederland?

Gabie: Na een jaar kwamen wij terug, omdat ik in verwachting was. Om medische redenen moest de bevalling in Nederland plaatsvinden.

Na de bevalling wilde ik niet meer terug naar Zambia. Bert wel. Ik wilde niet meer terug, niet om het werk, dat vond ik geweldig, maar geestelijk kon ik het niet aan.

Bert: Ik heb toen toegegeven. Na onze terugkomst hebben wij een tijd in Eindhoven gewoond. Ik kreeg een baan in het asielzoekerscentrum in Spaubeek en wij verhuisden naar Amsternrade.

Na in verschillende asielzoekerscentra gewerkt te hebben, ben ik momenteel werkzaam in een asielzoekerscentrum in Roermond en wonen wij inmiddels anderhalf jaar met ons vieren - en dadelijk met ons vijven - hier gezellig in Overhoven.

LIMERICK

Als U de zon onverwacht ziet
of als het regent dat het giet
Als U bij 't ochtendglen
te vroeg de vogels kunt horen,
geniet, want mei ligt in het verschie!

O.V.R. Hoven

SPREUK

Regent het in mei
Dan is april voorbij.

CENTRALE VERWARMINGEN - GASINSTALLATIES

Fa. H. HAAS

NIEUWSTADTERWEG 8
6136 KN SITTARD

OOS KAAR

grote en kleinere zalen zeer geschikt voor:
vergaderingen, bijeenkomsten, feesten, koffietafels, bruiloften enz.
Tevens is er een gezellig café.

De accommodatie is geopend:
di. wo. do. za van 19.00 uur tot 02.00 uur
Vrijdag van 16.30 uur tot 02.00 uur
Zondag van 19.00 uur tot 01.00 uur
Maandag gesloten

Telefoon 046 - 52 64 10

Voor informatie en reserveringen: telefoon 046 - 52 13 78

Yorkshire Terriër Kennel van Sint Rosahof

Mariet Rensen

Rosastraat 8
6136 XG Sittard
Telefoon 046-514658

*Gediplomeerd trimster
Behandeling volgens afspraak*

UW OPTICIEN

LEON DE WEVER

STEENWEG 72
SITTARD

ROUSSEAU

Een begrip in KERSENBONBONS met steel
PINDAROTSJES met echte chocolade
PRALINÉ TRUFFELS

Chocoladeverwerkende Industrie ROUSSEAU
Abraham Kuypersstraat 2 6136 DE Sittard
Telefoon 046-519282

martien I. geers sittard b.v.

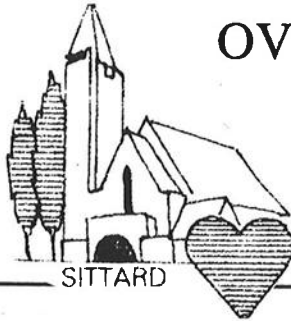
terreindienstwerk
specialistisch hijswerk

**martien I. geers
grond- en kabelwerken b.v.**

6136 EG Sittard, Overhoven 68 Telefoon 046-519331

PAROCHIE

OVERHOVEN

Parochiecentrum: Geldersestraat 39, tel. 046-583023
Maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur
Pater Sneekes, MSC-klooster. Tel. 512163
Pastoor Leek, Thorbeckestraat 24. Tel. 523355
Postgiro 1035314; Rabobank 147635594
t.n.v. Par. H. Hart Sittard

Eucharistievieringen
maandag t/m vrijdag: 19.00 uur
zaterdag: 19.00 uur

zondag: 11.00 uur

VERRIJZENIS

Goede week en Pasen hebben we weer gevierd: Verrijzenis, leven over de dood heen.

Mogelijk kunnen we van de 'ongelovige' Thomas leren dat er geen verrijzenis is als de dood niet serieus wordt genomen. Zonder dood kan er geen sprake zijn van verrijzen, opnieuw leven.

We hebben zoveel moeite met de dood. Theoretisch weten we het wel: we zullen allen sterven, maar praktisch kunnen we het moeilijk aanvaarden. We hechten aan het leven, willen blijven leven. Aan de dood, ook aan de facetten van de dood in het leven raken we nooit gewend.

We worden gefixeerd, vastgehouden door de dood en kunnen dan niet verder zien.

En dit, terwijl de dood wezenlijk hoort bij het leven van de mens.

En dit, terwijl de hele natuur dit proces telkens weer gaat.

Jesus verwijst naar de graankorrel: Zo ben ik als die graankorrel. Eerst sterven, pas dan kan ik vruchtbaar zijn, pas dan kan ik verrijzen.

Mogen wij, die delen in zijn dood, ook deel krijgen aan zijn verrijzenis. Moge dat in ons leven nu en hier een rol spelen.

Pastoor G. Leek, M.S.C.

KERKBESTUUR

Per abuis is de vorige keer vermeld dat de heer P. van Velzen is toegetreden als nieuw lid van het kerkbestuur. Hij is echter al vier jaar een gewaardeerd lid. Om praktische redenen is hij nu pas, tegelijk met twee nieuwe leden, bij het Bisdom aangemeld en officieel benoemd.

OVERHOVENSE BEDEVAART NAAR DE BASILIEK

Zondag 15 mei houdt de H. Hartparochie van Overhoven haar jaarlijkse bedevaart naar de Basiliek van Onze Lieve Vrouw van het H. Hart.

Mensen, die aan deze voet- en bedetocht willen deelnemen, worden door het processiecomité uitgenodigd rond 9.45 uur op het Kerkplein aan de Geldersestraat aanwezig te zijn. Het comité en de pastores hopen dat vooral ook de jeugd en jonge gezinnen zullen deelnemen aan deze bedevaart.

Mocht onverhoopt het weer ons parten spelen dan zullen we met auto's naar de Basiliek gaan. Uiteraard nemen we dan anderen in onze auto mee.

Vanuit Overhoven zal het vaandel en de grote parochiekaars meegevoerd worden. Tijdens de processie en de plechtige Eucharistieviering - om 10.30 uur - zal gebeden worden voor alle opgegeven gebedsintenties. Deze gebedsintenties kunnen bij voorkeur - in de grote offerkist achter in de kerk gedeponeerd worden.

Bij aankomst aan de Basiliek verzamelen we ons buiten op de Dode Markt en trekken dan samen naar binnen.

Aansluitend aan de viering is er in het Mariapark tegenover de Basiliek voor de Overhovense pelgrims gelegenheid voor een kopje koffie of frisdrank en een stukje vlaai tegen een kleine vergoeding.

Het processiecomité

COLLECTE MISDIENAARS EN AKOLIETEN

De misdienaars en akolieten mochten na de Paaswake en de viering op het Hoogfeest van Pasen collecteren voor hun jaarlijkse activiteiten.

De collecte heeft het mooie bedrag van fl. 850,00 opgebracht, waarvoor wij de parochianen van harte danken.

VASTENAKTIE

Deze heeft dankzij de inzet van vele vrijwilligers een prachtig saldo opgeleverd: fl. 3.325,00

De helft is voor de landelijke vastenaktie en de andere helft voor het MSC-project, dat was dit jaar het lepradorp Pandu in Indonesië. Afgerond gaf dat fl. 1.700,00.

Proficiat en dank!

VASTENAKTIE KINDEREN

De kinderen hadden hun eigen vastenaktie via spaarpotjes in de vorm van pannen, keteltjes, theekannen, enz. De organisatie was in handen van onze Basisschool.

Dit alles werd ook in twee gezinsvieringen gepromoot.

In de viering van Palmzondag brachten de kinderen hun potjes en pannetjes naar het altaar.

Een prachtig saldo van fl. 1.000,00 kwam uit de spaarpotjes tevoorschijn.

Jongens en meisjes, magnifiek!

MARIAMAAND - MEIMAAND

Dan bidden we weer het Rozenhoedje vóór de Avondmis om 18.40 uur. Wellicht ook een goede gelegenheid om thuis samen met de kinderen enkele weesgegroetjes te bidden en daarbij een kaarsje op te steken.

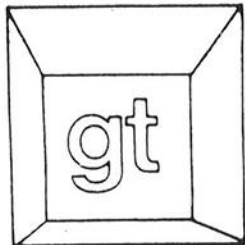
Het zal Maria goed doen als we tot haar gaan en in vertrouwen haar voorspraak vragen voor de vele intenties veraf en dichtbij.

EERSTE H. COMMUNIE

Op Hemelvaartsdag 12 mei doen onze kinderen hun eerste H. Communie. De viering begint om 9.30 uur.

H. VORMSEL

Het H. Vormsel wordt op vrijdag 27 mei om 19.00 uur toegediend in onze parochie door Mgr. F. Castermans

*Guus
Timmermans*
herenmode

Paardestraat 17
6131 HA Sittard
Tel.: 046-526973

MAM, WAT ZIE JIJ ER GOED UIT!

MYA DE MAN
Schoonheidssalon

*Aromatherapie, Harsen, Acné,
Lymfedrainage, Visagie,
Bruidsarrangementen*

Rijksweg Noord 193
6136 AB Sittard
Telefoon 046-515988

Lid ANBOS

OPBRENGST WIJKBLAD-COLLECTE

De collecte ten behoeve van ons wijkblad bracht de mooie som van fl. 2.373,50 op.

Mensen van harte bedankt!!

Tijdens onze rondgang waren velen niet thuis. Zij, die zich schuldig voelen, omdat zij ons niet hebben kunnen steunen, bieden wij de mogelijkheid dit alsnog te doen. Ons banknummer is 14.76.06.012 of giro 1039927 t.n.v. Rabobank Sittard o.v.v. bovenstaand rekeningnummer.

Natuurlijk ook een dankwoord aan onze adverteerders voor de financiële steun in het afgelopen jaar.

ATTENTIE

Wij verzoeken U dringend **ALLE KOPIJ** uiterlijk op de vermelde datum aan te leveren. Daarna kunnen wij - om praktische en technische redenen - uw bericht niet meer opnemen.

De redactie

Stichting Wijkblad:

L. Verheije, Geldersestraat 8, tel. 51 80 44
T. Maessen, Rijksweg Noord 195, tel. 52 55 58
J. van Eijk, Walborgstraat 3, tel. 52 23 17
G. Voet, Rolandsweg 2, tel. 51 88 89
H. de Man, Rijksweg Noord 193, tel. 51 59 88
T. Slangen, Rosmolenstraat 42, tel. 51 72 15
M.J. Kelleners, Kastelenweg 23, tel. 52 10 17

Kopij inleveren vóór 17 mei a.s. bij voorkeur bij H. de Man, Rijksweg Nrd 193. Advertenties: de heer G. Voet, Rolandsweg 2.

Volgend wijkblad verschijnt op 4 juni 1994.

FEESTELIJKE OPENING EN VESTIGING CVB-BANK IN OVERHOVEN

In het wijkblad van Overhoven van 5 juli 1993 gaf 90% van de lezers middels een enquête aan grote behoefte te hebben aan een bankinstelling in onze wijk. Er werd dan ook een oproep gedaan aan de wijkbewoners.

De vraag was namelijk: Wie in Overhoven heeft belangstelling om een vestiging van de CVB-Bank te runnen?

Toen deze vraag gesteld werd, was de CVB-Bank echter al bezig met onderhandelingen in deze voor onze wijk.

Plaats van handeling

Overhoven 22 is een pand, dat de inwoners van Overhoven van oudsher kennen als zakenpand. In dit pand was vroeger een kruidenierszaak, later een verzekeringskantoor en nog later een bloemenwinkel gevestigd.

Wij zijn dan ook zeer verheugd u te kunnen mededelen dat tien maanden na publikatie van de oproep in het wijkblad de CVB-Bank haar deur opent in de wijk.

Voor diegenen, die nog onbekend zijn met de naam CVB-Bank: onze bank biedt haar diensten aan d.m.v. een parttime beheerder, die aan huis een kantoor van de CVB-Bank beheert. De CVB-Bank is bijna 75 jaar geleden opgericht door vrijwilligers van de vakbeweging. Momenteel richt de bank zich vooral op de particulier en biedt deze, door haar opzet, een persoonlijk contact met haar klanten.

In Sittard zijn reeds jarenlang twee overige vestigingen: in Stadbroek (Tuddernderweg) en Leyenbroek.

De CVB-Bank heeft sinds enige tijd een samenwerkingsverband met de SNS-groep, waarin ook de SNS-bank opereert.

De kerndiensten

De kerndiensten van onze bank zijn:

- Sparen
- Betalen
- Consumptieve kredietverlening
- Hypotheken

In Overhoven gaat Marisa Bohnen de vestiging beheren. Zij wordt daarbij geassisteerd door Ton Rouers.

Marisa Bohnen en Ton Rouers

De openingstijden

De CVB-Bank is geopend:

- dinsdag 18.00 -19.00 uur,
vestiging Tuddernderweg Stadbroek
- 19.30 - 21.00 uur, vestiging Overhoven 22
- Vrijdag 19.30 - 21.00 uur, vestiging Overhoven 22
- Volgens afspraak.

Feestelijke opening

Op vrijdag 6 mei 1994 vindt er in ons nieuwe kantoor een feestelijke opening plaats van 19.00 uur tot 21.00 uur. Bij deze willen wij dan ook de wijkbewoners uitnodigen om een drankje en een hapje te komen nuttigen in onze bank.

OOS KOOR

De Zangvereniging St. Caccilia Overhoven heeft onlangs besloten haar naam te wijzigen. Onze nieuwe naam werd met overduidelijke meerderheid van stemmen aangenomen. Onze nieuw naam is:

"Oos Koor"

Wij kunnen nog steeds nieuwe leden gebruiken. Zoals u wellicht weet, was ons koor een kerkkoor, doch door veel te oefenen aan een nieuw repertoire is het ons gelukt een ander soort muziek te zingen, alhoewel de kerkmuziek niet helemaal vergeten wordt. Als een zelfstandig koor proberen wij nu een nieuw imago op te bouwen en enige bekendheid te krijgen in Sittard en omgeving.

Bent u nieuwsgierig te weten hoe het er bij ons aan toegaat? Kom dan gerust eens kijken en luisteren naar onze repetities, die op de dinsdagavond worden gehouden tussen 20.15 uur en 22.15 uur in een zaaltje van Oos Kaar aan de Geldersestraat in Overhoven. In de pauze kunt u genieten van een gratis kopje koffie of thee. Aan de bar zijn ook andere drankjes verkrijgbaar. Deze worden helaas niet gratis verstrekt.

Inlichtingen kunt u eventueel telefonisch krijgen onder telefoonnummer 046-519820.

Er staat een lenteconcert op het programma en wel op zondag 24 april 1994 om 11.00 uur in de grote zaal van Oos Kaar.

Medewerkenden zijn verder de Gewestelijke Zangvereniging Eght-Galm uit Echt, die dit jaar haar 25-jarig bestaan viert en het Zittesj Revuukoor. De entreeprijs bedraagt fl. 3,00 en het concert zal ongeveer 1,5 uur duren.

U komt toch ook? U steunt daarbij onze vereniging.

LIMBURGSE VROUWEN BEWEGING VAN DE LLTB - KRING SITTARD ORGANISEERT THEMA-AVOND OVER HET GEZIN EN ANDERE LEEFVORMEN

Op dinsdag 26 april organiseert de LVB-kring Sittard voor alle leden en hun partners van de 14 aangesloten afdelingen een thema-avond over 'Het gezin en andere leefvormen: de consequenties voor de opvoeding en ontwikkeling van kinderen.'

De thema-avond wordt gehouden in Gemeenschapshuis 't Trefpunt, Pancratiusstraat 23 te Munstergeleen. De aanvang is 20.00 uur en de toegang is gratis.

Drs G.B. van Heeswijk, psycholoog, zal een inleiding verzorgen over het gezin en andere leefvormen. Vraagstelling en discussie is mogelijk en gewenst.

IVN-NATUURVAKANTIES IN 1994

Actieve vakantieperiodes, zo kun je de IVN-natuurvakanties typeren. Met jongeren tussen 15 en 30 jaar kun je in de mooiste gebieden van Nederland van de natuur genieten en op plaatsen komen die zo waardevol zijn dat je er normaal niet in mag. Bovendien kun je zelf je handen uit de mouwen steken voor het behoud van die natuur. Voor een belangrijk deel is dat hooien. Vooral op plekken waar machines niet kunnen komen of de planten teveel zouden kunnen worden beschadigd. Maar ook het opknappen van een eendenkooi, bomen weghalen uit een rietland of juist wat bomen bijplanten in een houtwal kan er bij horen.

Naast het werk is er ook aandacht voor de natuur én het milieu in de omgeving. Zo kom je bijvoorbeeld iets te weten over het belang van het gebied voor trekvogels of geconfronteerd worden met de strijdige belangen van waterbeheer, landbouw en natuurbeheer.

Rond Hemelvaartsdag zijn er al twee natuurvakanties: van 9 tot 14 mei in Wolfheze (Gelderland) en op St. Philipsland (Zeeland). Van 6 tot 11 juni wordt een week in de Engbertsdijkvenen (Overijssel) voor eindexamenleerlingen georganiseerd.

In de zomer zullen natuurvakanties worden gehouden bij het Miljoenenlijntje (Zuid-Limburg), op St. Philipsland (Zeeland), in de Rottige Meenthe (Friesland), in Ellewoutsdijk (Zeeland), de Wieden (Overijssel) en het gebied van de Drentse Aa. Er zijn ook twee internationale weken en twee vakanties op biologisch-dynamische boerderijen in het Gooi en in Noord-Brabant.

In sommige gebieden worden minder uren gewerkt. Hier is meer ruimte voor sport en ontspanning of een thema. Nieuwe thema's in 1994 zijn Sprookjes, Creatief natuurlijk, Voeding, Sporen in het landschap, Beestenboek en Over leven in de natuur. Je eigen creatieve inbreng is hier van groot belang. De IVN-natuurvakanties duren een week, van maandag tot zaterdag, en kosten meestal fl. 47,50. Ook de begeleiders zijn jonge mensen. Ze doen dit werk vrijwillig en met veel enthousiasme. Het onderkomen is eenvoudig: we verblijven in ene boerenschuur of een kampeerboerderij of we bivakkeren in tenten.

De brochure met alle informatie over de IVN-vakanties in 1994 krijg je toegestuurd als je even belt met Gertjan Sinke van het landelijk bureau. Telefoon 020-6228115.

LUSTRUM FAMILIE/BUURT- VOETBALTOERNOOI OVERHOVEN

Op zondag 29 mei a.s. hoopt DVO voor de vijfde maal - de voorgaande keren waren zeer geslaagd en gezellig - het familietoernooi te organiseren.

Het vorig jaar hebben wij tot teleurstelling van velen dit toernooi moeten afgelasten, omdat door toedoen van de KNVB de promotie van ons eerste elftal naar de 4e klasse KNVB meer tijd vergde dan wij gepland hadden.

Ook dit jaar betreft het een vijftallentoernooi waaraan uitsluitend kan worden deelgenomen door wijkbewoners en leden van DVO met aanhang. Het team mag niet meer dan drie actieve spelers tellen.

Wederom zullen elementen als doelschieten op kleine goals, doelschieten op grote goals, het nemen van penalties, sportiviteit en de wedstrijden zelf de poulewinnaars bepalen.

De poulewinnaars bepalen door het spelen volgens het afvalstelsel de uiteindelijke winnaars.

Het evenement begint om 11.00 uur op het DVO-terrein en eindigt met de uitreiking van drie fraaie bekertjes voor de drie eerst geplaatste teams.

Inschrijven kan tot en met Pinkstermaandag 23 mei a.s. onder

gelijktijdige voldoening van fl. 25,00 inschrijfkosten per team. Inschrijfformulieren zijn vanaf 1 mei verkrijgbaar bij de kantine van DVO en in Café Kerkzicht. Op beide adressen kunnen de formulieren ook worden ingeleverd. Onder het motto winnen is leuk, maar deelname en gezelligheid staan voorop, belooft het wederom een heel vermakelijke dag te worden.

Het bestuur van RKVV DVO

FIETSTOCHT HEMELVAARTSDAG 12 MEI 1994

Op initiatief van de Milieufederatie Limburg en Omroep Limburg organiseren IVN Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie afdeling Sittard en Munstergeleen, de Stichting Milieugroep Sittard/Susteren, de Gemeente en Ontwikkelings-samenwerking Sittard en de Fietsersbond ENFB, afdeling Zuid-Limburg, samen een fietstocht op Hemelvaartsdag 12 mei a.s.

Voor deze tocht wordt gestart op de Sittardse Markt bij de Banketbakkerij en Lunchroom P. Schurgers tussen 10.00 uur en 14.00 uur. Hier worden de fietsroutes verkocht (fl. 2,50) waarop de hele route uitgebreid is aangegeven; tevens staat hier de wandelroute door en rond Schinveld in beschreven. Men fietst van Sittard over Watersley en Doenrade naar Schinveld; dáár heeft men de keuze uit meerdere mogelijkheden o.a. de fietsroute geheel volgen, de route (via op de kaart aangegeven wegen) inkorten, afstappen voor een bezoek aan de uitspanning 'Nonke Buusjke', een mooie wandeling maken in de omgeving van Schinveld of een bezoek brengen aan het dichtbij gelegen Hochwildfreigehege te Gangelt.

Speciaal Fietstocht-menu

In het restaurant van het Wildpark biedt men een speciaal Fietstocht-menu aan voor DM. 14,00 p.p. Voor kinderen is er een speciaal kindermenu voor gereduceerde prijzen. De ingekorte fietsroute bedraagt ongeveer 24 km., de volledige route ongeveer 29 km. en de wandelroute is nagenoeg 10 km. lang.

Deelname is voor iedereen gratis; wel worden gaarne giften in ontvangst genomen, die volledig ten goede komen aan 'Het Karwei', een stichting die staat voor het verzorgen van 'dagbesteding' en alternatieve werkprojecten. Zij sparen momenteel voor de aankoop van een stukje land om op milieuvriendelijke wijze een groentetuintje aan te leggen waar leden van het Karwei het tuinieren kunnen leren.

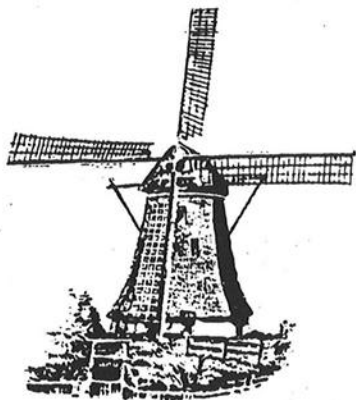
Bij de start van de fietstocht zijn vertegenwoordigers van de organiserende verenigingen aanwezig om - indien gewenst - nadere uitleg te geven over hun organisatie.

In Schinveld zullen leden van de Actiegroep aanwezig zijn om geïnteresseerden iets te vertellen over het kappen van bomen (Schinvelder bos) ten behoeve van het vliegveld op Duits gebied.

Met ondersteuning van Omroep Limburg van 09.00 tot 13.00 uur belooft deze dag (hopelijk bij goed weer) een feest te worden voor jong en oud.

Mocht men niet kunnen of willen fietsen, dan is het ook goed mogelijk om 'Nonke Buusjke' en het Wildpark met de auto te bereiken; er is voldoende parkeerplek.

MOLENS (16)

Watermolens op de driftig stromende beek: de Voer in Eijsden (deel 2)

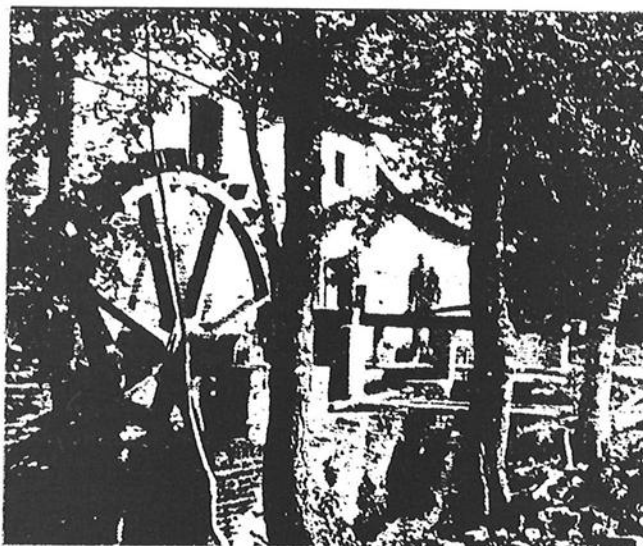
De **BREUSTERMOLEN** of "De molen van Richelle" bevindt zich op het adres Kapelkesstraat 66 in de buurtschap Hoog Caestert te Eijsden. Deze molen ligt niet op dezelfde plaats waar de eerste Breustermolen gelegen moet hebben.

De Heerlijkheid Breust was sinds 980 in bezit van de Bisschoppen van Luik; uit geschriften blijkt dat toen al een Breustermolen bestaan moet hebben, maar zeker niet op de plaats van de huidige molen, want de loop van de Voer is vóór de 12e eeuw verlegd.

De Breustermolen omstreeks 1915 (Foto: Theunissen)

De Breustermolen wordt voor het eerst in 1221 genoemd; het moet toen een banmolen geweest zijn. Later wordt de molen dan weer in geschriften van 1456 genoemd en uit nog latere stukken blijkt ook dat de molen rond de 18e eeuw in handen van particulieren moet zijn overgegaan. In de 17e eeuw was de molen lang in erfpacht van de familie Brocquay; daardoor werd de molen toen ook "TROKERMOLEN" genoemd. In 1791 heeft een belangrijke verbouwing plaatsgevonden en in 1882, na een grote brand, zijn de muiswerken hersteld en is de molen met woonhuis gerestaureerd. Door vererving is de molen in de 19e eeuw in handen gekomen van de familie Richelle. Het gebouw bestaat uit baksteen met pannen zadeldak en vormt één geheel met de oever. In 1932 is het rad vervangen door een turbine; de molen is ingericht als graanmolen, maar wordt thans weinig in gebruik genomen. In de dertiger jaren heerste er grote bedrijvigheid: de boeren konden het graan zelf brengen, maar de molenaar haalde het graan ook in Eijsden en omgeving op bij

Een ansichtkaart uit ca. 1900

de boeren. Hij deed dit met een grote twee-wielige kar, waarvóór drie paarden gespannen waren. De paarden waren voorzien van harnas met bellen. Elk paard had drie grote, glanzend gepoetste koperen bellen; een indrukwekkend tafereel in die tijd! Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd, vooral 's nachts, clandestien gemalen om de mensen te helpen. In 1985 heeft de PLEM, samen met de NEOM er een proef genomen met het opwekken van electriciteit; helaas bleek het project o.a. ten gevolge van de geringe stroomsnelheid van het water in de Voer onuitvoerbaar.

Landschappelijk is de molen belangrijk, maar economisch en toeristisch is de molen, die nog vrij redelijk uitziet, van minder betekenis.

De Breustermolen is wel aangeduid als beschermd monument en is alleen uitwendig te bezichtigen.

De **EIJSDERMOLEN** was de grootste watermolen en werd tot de 19e eeuw de "GRAANMOLEN VAN EIJSDEN" genoemd. Het is een monumentale watermolen op de Voer, die zich in de buurtschap Laag-Caestert op de Molenweg te Eijsden bevindt. Het exacte tijdstip van de bouw is niet vast te stellen, maar hij moet ná de verlegging van de Voer, omstreeks 1200 gebouwd zijn. Uit het zogenaamde "Vrijheidsboek" kan geconcludeerd worden dat deze molen uit het begin van de 14e eeuw dateert. In 1394 spreekt men van "DIE YSERMOELEN", dit is de oudste bekende vermelding van deze Eijdsense banmolen; daarna, in de 15e eeuw, spreekt men over de "EIJSDERMOELEN".

In die tijd had de molen twee koppels maalstenen; één koppel was gelijkvloers geplaatst (d.i. de onderste molen) en het tweede koppel maalstenen is op de tweede verdieping geplaatst (de bovenste molen). De molen is toen veel te groots opgezet terwille van het prestige van de eigenaar. Met de Heerlijkheid Eijsden kwam het molengebouw in 1592 in bezit van Jan Willem De Lamargelle, kapitein in Spaanse dienst en gehuwd met Maria Huijn van Amstenraedt.

De molen bleef door vererving in bezit van adellijke families zoals de graaf van Hoensbroeck, de graaf de Geloos en de graaf de Liedekerke de Pailhe. Tenslotte verkocht het echtpaar de Liedekerke de Pailhe-de Ribaucourt de watermolen aan het echtpaar Rutten-Beijers, dat er nu nog woont.

Was de molen van oudsher een graanmolen, sedert 1618 werd er kalamijn (zinkerts) gemalen ten behoeve van de "Koperhof" in Eijsden. Er is namelijk een lange tijd een belangrijke koperindustrie in Eijsden geweest. Door het malen van "galwei" werd de molen ongeschikt voor het malen van graan, want hierdoor waren de molenstenen zodanig beschadigd dat deze vervangen moesten worden als men er weer graan mee wilde malen.

Tengevolge van het wegvallen van de "banaliteit" daalde de

Exclusieve damesmode *chic gekleed - jong sportief*

J.M. Willems - Limbrichterstraat 17 - 6131 EA Sittard

APOTHEEK LIMBRICHTERVELD

DEMPSEYSTRAAAT 34-36, TEL. 046-528099

OPENINGSTIJDEN:

maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 18.00 uur

zaterdag, zon- en feestdagen van 11.00 tot 12.00 uur en van 17.00 tot 18.00 uur

goudsmid

tom smeets

sieraden

- repareren
- graveren
- veranderen
- ontwerpen

walborgstraat 1 (overhoven) sittard
tel. 520212

Voor uw rijbewijs

Verkeersschool de Maasketen

Heistraat 39
6136 BA Sittard
Tel. 046 - 525333

NUSTERWEG 69
6136 KT SITTARD
TELEFOON 046-517247

HAMERS

- APPARATENBOUW
- PLAATWERK
- KUNSTSTOF-INDUSTRIE
- MACHINE-REPARATIE

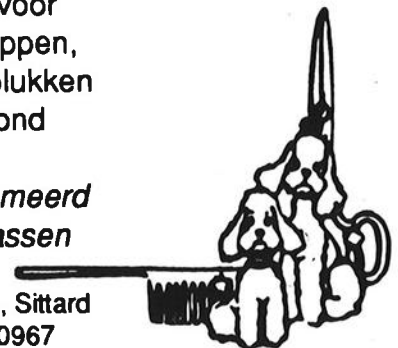
*Tevens levering op maat
van buis-, plaat- en
stafmateriaal in staal,
roestvrijstaal, aluminium
en kunststoffen*

Trimsalon 'Claudia'

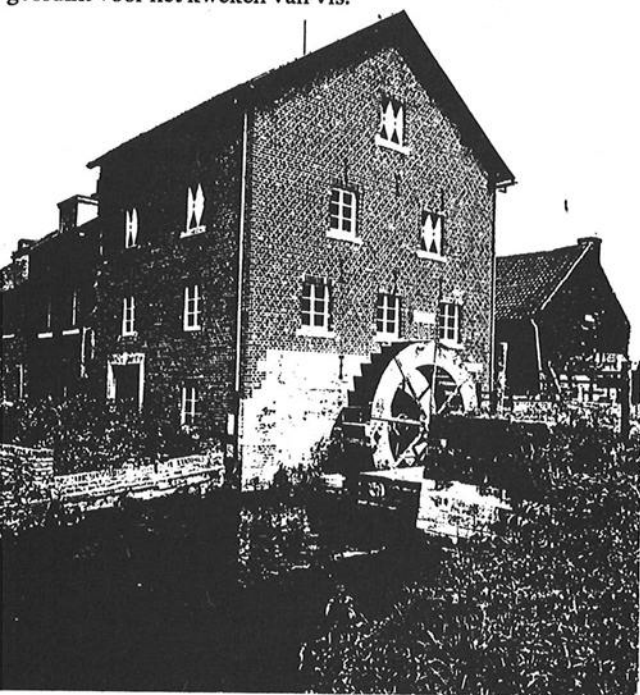
Uw adres voor
wassen, knippen,
scheren en plukken
van uw hond

*Rijksgediplomeerd
voor alle rassen*

Parallelweg 20, Sittard
Tel. 046-520967

waarde van de molen rond 1880; er waren molens genoeg in Eijsden, zodat de boeren, die niet meer verplicht waren naar de banmolens te komen, hun graan elders lieten malen, waardoor de bedrijvigheid op de Eijdsener molen danig terugliep. De molen was aanvankelijk gebouwd van hout en vakwerk en had een dak van stro; het is nu gebouwd in baksteen en mergelsteen met een pannen zadeldak. De molen is één geheel met de boerderij, de twee koppels maalstenen werden aangedreven door twee waterraderen (echter niet gelijktijdig). Bij de molen lag een tamelijk grote vijver waarin water werd verzameld voor het gebruik van de molen. Deze vijver werd ook gebruikt voor het kweken van vis.

De Eijsdermolen (Foto: P. Rutten, 1989)

In 1856 was de molen zozeer bouwvallig geworden, dat hij tot de grond toe werd afgebroken en geheel nieuw op de oude fundamenten moest worden opgebouwd.

Landschappelijk en monumentaal is het complex belangrijk. Sinds 1980 verkeert het geheel in goede staat van onderhoud; de deuren, enz. zijn geverfd in de grafelijke kleuren: rood en zwart.

Het maalwerk is goed en wordt geregeld in bedrijf gezet. Van toeristisch opzicht is deze watermolen zeer belangrijk. Het bezichtigen is steeds mogelijk.

De voormalige ZAAGMOLEN was gelegen in de buurtschap Zaag-Caestert. Ook deze molen moet ná 1200 gebouwd zijn, maar de juiste datum ligt in de nevels van een ver verleden verborgen. De oudste schriftelijke vermelding dateert uit 1317; wat gebouw en ligging betreft zou dit de mooiste molen langs de Voer geweest zijn. De molen heeft eeuwen dienst gedaan als graanmolen met een middenslagrad. In 1608 wordt vermeld dat zich bij de molen een "usine" (werkplaats) bevond waar hout werd gezaagd met behulp van waterkracht. Daaraan heeft de molen zijn naam nu nog te danken, terwijl het slechts een landelijke activiteit is geweest en dan nog als neven-functie doorging tot 1700).

In 1898 is de molen gesloopt en daarna herbouwd; het waterd is vervangen door een turbine terwijl de molen werd herbouwd als runmolen.

Ook werd de molen gebruikt om electriciteit op te wekken ten behoeve van de bewoners van Kasteel Eijsden, waarmee men in tijd ver vooruit was. In de 18e eeuw was de molen eigendom van de gravin de Geloës, die hem later verkocht, maar in 1907 weer terugkocht; door vererving is de molen nu

eigendom van de familie de Liedekerke de Pailhe.

De molen met het huis bestaat uit een hoog bakstenen gebouw met mergelsteen langs het water, hardstenen raam- en deuromlijstingen en gedekt met een pannen zadeldak. Apart zijn de kleine getraliede vensters, gevat in Naamse steen en op manshoogte voorzien van luiken. Een gevelsteen vermeldt het jaartal 1729.

In de Tweede Wereldoorlog, toen de turbine en de overbrengingsmiddelen toch al aan slijtage onderhevig waren, heeft men de molen ontmanteld en ingericht als woonhuis. Aan het gebouw is nog duidelijk te zien dat hier in het verleden een watermolen in bedrijf is geweest.

N.B. Degene, die een wandeling langs de Voer ambieert, kan contact opnemen met de IVN-afdeling Eijsden. Er zijn gidsen beschikbaar.

(Ged. overgenomen uit "De Molens van Limburg" door P. van Bussel).

ERRATUM

Wijkblad no. 10, december 1993

De opmerkzame lezer zal gezien hebben dat het zetduiveltje ons parien gespeeld heeft.

Op pagina 13: Molens (15). 2e kolom rechts beneden: onder de "Muggenmolen" moet het jaar 1793 twee keer gewijzigd worden in 1973.

De voormalige Zaagmolen omstreeks 1975
(Foto: H. Mertens)

